

SOS Racisme, Danmark
 Nørre Allé 7
 2200 København N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

København d. 20. september 2023

SOS Racismes høringsvar vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven (Forbud mod utilbørlig behandling af genstande med væsentlig religiøs betydning for et trossamfund)

Til Strafferetskontoret, strafferetskontoret@jm.dk

Selv om SOS Racisme ikke står på høringslisten, afgiver vi her høringsvar på regeringens lovforslag på Høringsportalen inden fristen udløber 22. september.

Vi er grundlæggende glade for lovforslaget, og har ikke kunnet forstå, hvorfor man ikke tidligere har fremsat det eller noget lignende før –eller har genindført blasfemiparagraffen.

Vi sendte d. 18. august vores forslag til at komme problematikken med aggressive forhånelser af bestemte religioner og religiøse samfund gennem bl.a. koranafbrændinger til livs i et åbent brev til formændene for de tre regeringspartier og til Justitsministeren:

1. Det nemmeste og hurtigste er at genindføre blasfemiparagraffen med samme ordlyd, som da den blev fjernet i 2017, men med tilføjelse af en "solnedgangsklausul" efter 2 år, og til den tid at have lavet en tidssvarende formulering af den,

Eller:

alternativt en nyaffattelse, der beskytter trossamfund i Danmark og deres helligste skrifter, symboler og genstande som fx kors mod forhånelser og afbrænding, indsat som stk. 2 i racismeparagraffen.

Racismeparagraffen, Straffelovens § 266 B med et nyt stk. 2 indsat, bliver så:

- § 266 b. Den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse eller tro eller sit handicap eller på grund af den pågældende gruppes seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller køns karakteristika, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.
- Stk. 2: Den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds, afbrænder eller på anden måde groft forhåner et trossamfunds helligskrifter, symboler eller hellige genstande, hvorved trossamfundet trues, forhånes eller nedværdiges på grund af deres tro, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.
- Stk. 3. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en særligt skærpende omstændighed, at forholdet har karakter af propagandavirksomhed.

Ved at placere paragraffen i straffeloven i forbindelse med racismeparagraffen, fremstår den, som at dens formål er at beskytte muslimske og andre religiøse samfund i Danmark imod hetz og forhånelse, og undgå at sætte befolkningsgrupper i landet op imod hinanden på grund af deres tro; - og det er det, der er brug for!

Regeringen har foreslået, at paragraffen formuleres og indsættes i straffelovens Kapitel 12, om Landsforræderi som § 110 e, stk. 2:

»På samme måde straffes den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds gør sig skyldig i utilbørlig behandling af en genstand med væsentlig religiøs betydning for et trossamfund eller en genstand, der fremstår som en sådan.«

”Utilbørlig behandling” er i lovforslaget eksemplificeret ved:

”afbrænding, tilsøling, og at der f.eks. trampes på eller sparkes til genstanden, eller at genstanden ødelægges ved f.eks. at rive i genstanden, klippe heri eller lignende. Den vil også omfatte tilfælde, hvor genstanden stikkes i med en kniv”.

”Bestemmelsen vil finde anvendelse, selv om den utilbørlige behandling af genstanden finder sted i f.eks. kunstnerisk eller politisk øjemed”.

SOS Racisme synes umiddelbart, at der er tale om en god afgrænsning, men mener at afbrænding af kors også bør inkluderes og fx nævnes direkte i en vejledning eller lignende.

SOS Racisme synes, det er særlig vigtigt, at politiet efter lovforslaget skal gribe ind, for at bringe det strafbare forhold til ophør:

”Hvis politiet måtte blive opmærksomt på, at en overtrædelse af den foreslåede bestemmelse er i gang med at blive begået eller vil blive begået, vil politiet kunne gribe ind og bringe det strafbare forhold til ophør, jf. de almindelige regler herom i politiloven og retsplejeloven. Det gælder også, selv om overtrædelsen måtte finde sted i forbindelse med en demonstration. Bliver politiet således f.eks. i forbindelse med en demonstration opmærksomt på, at en person vil brænde en koran (eller en genstand, der fremstår som en koran), vil politiet kunne gribe ind og forhindre dette. Hvis de almindelige betingelser herfor er opfyldt, vil politiet kunne anholde den mistænkte og beslaglægge den religiøse genstand og udstyret, der skulle bruges til at antænde den”.

Ved at placere det under racismeparagraffen vil det fremgå mere tydeligt, at paragraffens formål er at beskytte alle – inklusive minoriteterne - mod racisme og andre former for had, diskrimination og religiøse fobier såsom islamofobi. Når paragraffen i det fremsatte lovforslag står i *straffelovens kapitel 12 om Landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed*, peger det mere hen på, at Danmark indfører paragraffen for at beskytte sig selv mod kritik fra andre lande og mod terror. Men selv om det er årsagen til, at regeringen har taget det op nu og ønsker det hurtigt behandlet, er vores bud dog, at paragraffen på sigt kan få større værdi og betydning, ved en markering af, at Danmark nu vil gøre op med diskrimination, hadforbrydelser, racisme og nedværdigelse af religiøse mindretal.

I lovforslaget hedder det videre:

”Efter de nuværende retningslinjer har Politiets Efterretningstjeneste (PET) i samarbejde med statsadvokaten kompetencen til at vurdere, om der skal ske sigtelse for overtrædelse af bl.a. bestemmelserne i straffelovens 12. kapitel”.

Samtidig hermed vil der kun være tale om offentlig påtale, hvis justitsministeren efter en anklagefaglig indstilling er enig i det, da det næste litra i paragraffen lyder:

”§ 110 f. De i dette kapitel omhandlede forbrydelser er i alle tilfælde genstand for offentlig påtale, der sker efter justitsministerens påbud”. Her mener vi ligesom Retspolitisk Forening, at det er skudt over målet, og at det måske er bedre at overlade det til anklagemyndigheden eller PET og anklagemyndigheden.

Efter SOS Racismes mening er det vigtigste at sikre, at sådanne demonstrationer med forhånelser og koranafbrændinger ikke mere finder sted i Danmark, og slet ikke under politibeskyttelse. Både af hensyn til religiøse samfund og religionsfriheden og for at forebygge forfølgelse af folk på grund af deres religion eller tro, og forebygge fjendskab mellem folk fra forskellige religioner på grund af deres tro. Det er derfor vigtigt, at en demonstration afbrydes eller ikke tillades, hvis den forhåner en religion – uanset om det foregår ved en begravelse, på en religiøs helligdag, foran en ambassade, foran en skole, i et boligområde med mange unge med minoritetsbaggrund eller et andet sted, når hensigten er offentlig udbredelse af forhånelser af trossamfund og deres hellige skrifter og genstande. Og at – såfremt de finder sted, - at de afbrydes og den ansvarlige for demonstranten anholdes, så han ikke kan gennemføre sit forehavende.

Danske muslimer har hidtil været udsat for mange voldsomme forhånelser – ikke kun med koranafbrændinger og forhånelser af koranen og islam, men også med nedladende og forhånende udtalelser og trusler mod dem, der er fremmødt ved demonstrationer, hvor koraner afbrændes, og mod muslimer i al almindelighed. Ved mange demonstrationer blev alt filmet og lagt på internettet som små propagandafilms for Paludan. Aktuelt er andre grupper også gået i gang, med koranafbrændinger. Paludan forsøgte at provokere tilstedeværende muslimer til handlinger, som at tage koranen fra ham for at sikre den mod afbrænding eller mod at blive kastet med, eller mod anden utilbørlig omgang, som han ofte havde proklameret forud. Formålet med disse provokationer var at ophidse tilskuerne til at gøre noget ulovligt, så politiet kunne retsforfølge dem. Demonstrationerne har således haft til formål at ophidse befolkningsgrupper mod hinanden, og forstyrre den offentlige orden mest muligt, så pressen ville skrive om dem, og udbrede det til muslimer; samt at samle vælgererklæringer og støtte fra antimuslimske, fremmedfjendtlige og racistiske personer i Danmark.

Aktuelt er det retslige resultat af strubevis af Paludans koranafbrændinger mv., at Paludan har fået en betinget dom for overtrædelser af racismeparagraffen, mens en handling hos en person med minoritetsbaggrund ved bare én af demonstrationerne, ofte har været nok til at udløse en ubetinget fængselsstraf, også hvis handlingens formål var at beskytte koranen mod afbrænding.

Paludans mange demonstrationer har kostet samfundet dyrt. Dels i direkte udgifter til politi, ved et kæmpemæssigt politiopbud på plesøndag 2019 i København, og til SKP-folk og politifolk, der forsøger at tale etniske mindretal fra overhovedet at møde op ved Paludans provokationer, og som ofte kommer til stede for at beskytte mindretallene mod at svare igen på provokationerne.

Endnu alvorligere har det været indadtil i Danmark, at der sås mistillid til, om regeringen overhovedet ville beskytte den grundlovsfæstede religionsfrihed og beskytte etniske og religiøse minoriteter i Danmark. Eksternt har det svækket Danmarks omdømme i udlandet og øget risikoen for terror. At minoriteterne og mange islamiske lande har mistet tilliden til Danmark, skyldes bl.a. at politiet reelt har muliggjort og forsvaret Paludans demonstrationer; uden politibeskyttelse ville Paludan ikke have kunnet gennemføre dem.

Man kan ikke hævde, at politibeskyttelsen af Paludan reelt har beskyttet ytringsfriheden. Et eksempel er Krystalnatsarrangementet på Kultorvet i København den 9. november 2019, hvor Krystalnatsinitiativet: den jødiske organisation New Outlook sammen med blandt andet SOS Racisme og andre antiracistiske organisationer og fagbevægelsen mindedes ofrene for Krystalnatten med sange, musik, digte og taler mod racisme og diskrimination, for at en ny Krystalnat aldrig igen skal finde sted. Paludan havde af politiet fået tilladelse til at demonstrere i et hjørne af pladsen ved Krystalnatsinitiativets arrangement, og udsendte høj

musik og tale for at sabotere vores arrangement. Det gjorde det næsten umuligt at høre talen fra en person fra det jødiske samfund om egne oplevelser omkring Krystalnatten i 1938, og at høre andre taler, digtoplæsning og musik fra scenen. Det fortsatte, selv om vi bad politiet omkring Paludan, om at stoppe ham i at sabotere vores arrangement - eller i det mindste skrue ned for lyden, så den ikke generede. Vi opfattede hele scenariet som et udtryk for regeringens manglende beskyttelse af vores ytringsfrihed, og manglende beskyttelse af Danmark mod racisme.

Andre eksempler har været, at beboerne i de boligområder, Paludan har demonstreret i, ofte er blevet generet direkte af Paludan og har følt sig truet og diskrimineret af hans nedværdigende ytringer.

Det har været diskuteret om man med et forbud mod afbrænding af koraner og andre helligskrifter stækker ytringsfriheden. Denne måde at ytre sig på, kan mest ses som fremvisning, evt. en handling, evt. en følelsesmæssig handling, der nedgør helligskriftet, men som oftest ikke er forbundet med en kritik eller diskussion af indholdet, men tværtimod med groft nedsættende bemærkninger om muslimer. Brænder man en koran eller et andet helligskrift af, brænder man alle de ord, der står i skriftet, uden at præcisere, hvad man er imod; man udviser en magt, måske endda en følelse – eller man udfører handlingen for at få magt, som ved andre former for mobning.

I SOS Racisme ser vi det, på den måde, som det især er kommet til udtryk i Danmark, som en propaganda for had, og som mobning, der skal såre islam og muslimer, vise disrespekt for dem og for deres tro, og fortælle dem, at de er mindreværdige og at ingen vil beskytte dem. Og på det seneste som en provokation over for fremmede lande, i den hensigt at skabe splid og øge landenes mistillid til Danmark, og øge risikoen for terrorhandlinger mod Danmark.

Konklusion:

SOS Racisme påskønner, at regeringen har fremsat lovforslaget om "Forbud mod utilbørlig behandling af genstande med væsentlig religiøs betydning for et trossamfund", og er stort set enige i formuleringen af lovforslaget. Uanset hvor det kommer til at stå i straffeloven: som regeringen har foreslået i forbindelse med landsforræderi og forholdet til fremmede magter, eller som SOS Racisme har foreslået i forbindelse med trusler og racismeparagraffen,

- så er det vigtigste, at lovforslaget kommer til at virke, og at paragraffen bliver brugt, hver gang der er brug for den! Så at den reelt vil forebygge fremtidige afbrændinger eller anden utilbørlig behandling af koranen og andre helligskrifter og genstande af væsentlig betydning for et trossamfund.

Så Danmark viser, at det ønsker at leve op til grundlovens bestemmelse om religionsfrihed, og at det fra nu af ikke mere vil beskytte handlinger til mobning og opildning til had mod bestemte religiøse grupper som værende ubetinget omfattet af ytringsfriheden.

For SOS Racisme, Danmark,
Anne Nielsen,
medlem af Koordinationsudvalget